

ΚΑΘ 10/2/79

15

Η γεωμετρία και η συγκίνηση

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΙΡ. ΑΠΕΡΓΗ (ΩΡΑ) ΚΑΙ ΤΟΥ Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΔΗ (Ν. ΜΟΡΦΕΣ)

Η ζωγραφική και οι κατασκευές της Ειρήνης Απέργη, που παρουσιάστηκαν στην «Ωρα», είναι μία έκπληξη για τον καλλιτεχνικό κόσμο. Αν και απόφοιτος της ΑΣΚΤ εδώ και πολλά χρόνια η ζωγράφος, γυναίκα του γνωστού γλύπτη Αχιλλέα Απέργη και μητέρα του επιτυχημένου συνθέτη σύγχρονης μουσικής στο Παρίσι, Γιώργου Απέργη, δεν είχε παρουσιάσει τα έργα της σε ατομική έκθεση. Το μεγάλο αυτό διάστημα καλλιτεχνικής ενδοστρέφειας πρέπει να ωρίμασε τη ζωγράφο, που άσκησε δυναμικά τις εκφραστικές επιλογές της. Η δουλειά της, δύσκολη και απαιτητική σ' εκτέλεση, όπως είναι πάντα η γεωμετρική αφαίρεση, ξεκινάει και αναπτύσσεται με βάση το σχήμα του ρόμβου. Σε κάποια εξελικτική φάση ο μεγάλος διακοσμητισμός των μορφών υποχωρεί για να παρουσιάσει πιο άπλες κι αποτελεσματικές τις φόρμες μέσα στο χώρο. Αξιοσημείωτη είναι η κίνηση των μορφών αυτών μέσα στο κενό, η δυναμική τους φορά. Αν και η μελέτη της φόρμας απασχολεί ριζικά την Ειρήνη Απέργη το χρώμα δεν φαίνεται να την ενδιαφέρει λιγότερο. Οι ιπτάμενες γεωμετρικές της φόρμες δημιουργούν αίσθημα του άπολυτου κενού, αίσθημα απειλής ή φόβου του αγνώστου. Μία έκφραση που προϋποθέτει αποδέσμευση από τους αυστηρούς κανόνες της γεωμετρίας, που άλλωστε η ζωγράφος τηρεί.

★

Ένα διπλό γεγονός είναι η έκθεση ζωγραφικής του Γιάννη Παρασκευάδη στις «Νέες Μορφές». Ο

ζωγράφος άρχισε πολύ κι αυτός να παρουσιάζει ένα έργο που βγαίνει από μία αυθεντική, εκφραστική ανάγκη. Εκτός όμως από την παρουσία του, μία καθαρά ζωγραφική παρουσία ορισμένα από τα έργα του έχουν συνειδητοποιημένες επιρροές από τη δουλειά του πρόωρα χαμένου Σάββα Τζανετάκη. Τα έργα αυτά του Παρασκευάδη είναι ένας φόρος στη μνήμη του παλύτιμου φίλου κι ένας απελπισμένος τρόπος να ξεπεραστεί η θλίψη. Χαρακτηριστικά της έλεγειακής ατμόσφαιρας είναι τα μικρογραφικά έργα που στην πυκνότητά τους εκφράζουν τη συγκέντρω-

ση της μνήμης και την ενδοστρεφή διάθεση.

Πέρα όμως από την αναφορά στο Σάββα Τζανετάκη, με τα ήρωικά «Ψυχράββυια», η δουλειά του Γιάννη Παρασκευάδη έχει αὐτάρκεια και άποψη. Τὸν ἐνδιαφέρει ἡ εἰκόνα τοῦ τοπίου πού τὸ ἀποδίδει μέ ἐμπειροϋιοιστικὴ ἔνταση καὶ πάντως μέ γνησιότητα. Στὸν Παρασκευάδη ὅλο εἶναι χρώμα καὶ ἡ φόρμα βγαίνει ἀπὸ τὸ χρώμα. Μέ μιὰ γραφὴ εὐαίσθητη, λίγο ἀσιατικὴ ζωγραφίζει μόνο ὅτι τὸν συγκινεῖ καὶ τὸν συγκινεῖ νὰ ζωγραφίζει.

B. ΣΠΗΛΙΑΔΗ

